

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-26-07

Druk nr 1525

Warszawa, 12 marca 2007 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**-o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu
prawa do bezpłatnego węgla dla osób
uprawnionych z przedsiębiorstw robót
górnictw.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych

Art. 1. Ustawa określa zasady i sposób realizacji uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, zwanego dalej „ekwiwalentem”, przysługującego osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 grudnia 2002 r.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) osoby uprawnione – emerytów i rencistów mających ustalone prawo do emerytury lub renty, którzy pobierali bezpłatny węgiel w naturze od przedsiębiorstw robót górniczych lub przeszli na emeryturę lub rentę z tych przedsiębiorstw oraz wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po byłych pracownikach przedsiębiorstw robót górniczych, uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r., i którzy uzyskali emeryturę lub rentę do dnia 30 grudnia 2002 r., a po dniu 31 grudnia 2001 r. nie pobierali ekwiwalentu;
- 2) przedsiębiorstwo robót górniczych – przedsiębiorcę prowadzącego roboty górnicze pod ziemią związane z budową, utrzymaniem lub likwidacją zakładu górniczego;
- 3) dotacja – dotację w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.¹⁾).

Art. 3. 1. Ekwiwalent nie przysługuje osobom uprawnionym, których roszczenia z tytułu prawa do bezpłatnego węgla zostały zaspokojone przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. W przypadku gdy roszczenia, o których mowa w ust. 1, zostały częściowo zaspokojone ekwiwalent przysługuje w części niezaspokojonego roszczenia.

Art. 4. 1. W razie zbiegu u jednej osoby uprawnionej prawa do ekwiwalentów wypłaca się jeden ekwiwalent.

2. W przypadku gdy prawo do ekwiwalentu przysługuje osobie uprawnionej do renty rodzinnej, do której jest uprawnionych więcej niż jedna osoba – wszystkim osobom do niej uprawnionym przysługuje łącznie jeden ekwiwalent. W razie podziału renty rodzinnej ekwiwalent ulega podziałowi w częściach równych, odpowiednio do liczby uprawnionych.

Art. 5. Wysokość ekwiwalentu stanowi iloczyn ilości węgla objętego uprawnieniem, która nie może być wyższa niż 3 Mg węgla kamiennego rocznie i przeciętnej średniorocznej ceny zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II z roku 2006.

Art. 6. W przypadku gdy prawo do emerytury lub renty powstało w trakcie miesiąca, ekwiwalent wypłaca się za pełny miesiąc.

Art. 7. 1. Ekwiwalent wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „ZUS”, na wniosek osoby uprawnionej.

2. Wniosek o wypłatę ekwiwalentu zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej;
- 2) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości obcokrajowca;
- 3) adres zamieszkania osoby uprawnionej;
- 4) numer świadczenia osoby uprawnionej;
- 5) nazwę przedsiębiorstwa robót górniczych.

3. Do wniosku o wypłatę ekwiwalentu należy dołączyć:

- 1) dokument potwierdzający uprawnienie do ekwiwalentu oraz jego wysokość;
- 2) oświadczenie osoby uprawnionej o niepobieraniu, za rok 2002 lub jego część, ekwiwalentu lub bezpłatnego węgla w naturze.

4. Osoba uprawniona jest obowiązana złożyć wniosek o wypłatę ekwiwalentu nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Wniosek złożony po tym terminie nie będzie rozpatrywany.

5. Ekwiwalent jest wypłacany w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Art. 8. 1. W razie śmierci osoby uprawnionej, która zgłosiła wniosek o wypłatę ekwiwalentu, należny jej ekwiwalent wypłaca się małżonkowi oraz dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku – małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku – innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mają prawo do udziału w postępowaniu o wypłatę ekwiwalentu, nieukończonym wskutek śmierci osoby, która wystąpiła o wypłatę ekwiwalentu.

3. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której ekwiwalent przysługiwał, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o prowadzenie postępowania w tym zakresie.

Art. 9. 1. Decyzję w sprawie ekwiwalentu wydaje i ekwiwalent ten wypłaca jednostka organizacyjna ZUS, która ustaliła prawo do emerytury lub renty.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, osobie uprawnionej przysługuje odwołanie do sądu właściwego w sprawach emerytur i rent.

Art. 10. 1. Do dochodzenia zwrotu nienależnie pobranego ekwiwalentu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾), dotyczące dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

2. Z ekwiwalentu nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Art. 11. 1. Ekwiwalent oraz koszty związane z obsługą wypłaty ekwiwalentu są finansowane z dotacji.

2. Wysokość dotacji na 2007 r. i 2008 r. określa ustawa budżetowa.

3. Dysponentem dotacji na realizację zadań, o których mowa w ustawie, jest minister właściwy do spraw gospodarki.

4. Podstawą przekazywania środków z dotacji na wypłatę ekwiwalentu i kosztów jego obsługi, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a ZUS.

5. Umowa powinna zawierać w szczególności: określenie wysokości środków z dotacji, trybu ich przekazywania oraz wysokości kosztów związanych z obsługą wypłaty ekwiwalentu.

Art. 12. ZUS dokonuje rozliczenia przekazywanych środków z dotacji, w terminie 30 dni po upływie miesiąca, w którym dokonano wypłat ekwiwalentów. Rozliczenia te, wraz z imiennym wykazem osób i ich numerem PESEL albo rodzajem i numerem dokumentu tożsamości obcokrajowców, którzy otrzymali ekwiwalent, ZUS niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy określa zasady i sposób realizacji uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób z przedsiębiorstw robót górniczych za rok 2002.

Potrzeba uregulowania powyższej kwestii wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2005 r. Sygn. akt. SK 20/04 (Dz. U. Nr 250, poz. 2117).

Obecnie zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 (Dz. U. Nr 210, poz. 2037, z późn. zm.) tylko byłemu pracownikowi kopalni całkowicie likwidowanej uprawnionemu do bezpłatnego węgla, który uzyskał lub uzyska emeryturę lub rentę przed dniem 1 stycznia 2007 r., wypłacany jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ze środków budżetowych, oprócz emerytury lub renty, ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla.

Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112, z późn. zm.) pierwotnie umożliwiała wypłatę ekwiwalentu pieniężnego ze środków budżetowych osobie uprawnionej na podstawie Układu Zbiorowego Pracy do bezpłatnego węgla, w istocie dotyczyło to emerytów i rencistów górniczych, tj. wszystkich niezależnie czy przeszli na emeryturę lub rentę z przedsiębiorstwa górniczego czy przedsiębiorstwa robót górniczych. W wyniku nowelizacji art. 55 od dnia 1 stycznia 2002 r. wypłata ekwiwalentu możliwa była tylko osobie uprawnionej na podstawie Układu Zbiorowego Pracy do bezpłatnego węgla z kopalń całkowicie likwidowanych, która uzyskała lub uzyska emeryturę lub rentę przed dniem 31 grudnia 2002 r.

Zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny art. 55 obowiązywał od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 30 grudnia 2002 r. i mając to na względzie projektowana regulacja obejmuje te same ramy czasowe.

Istotą wprowadzanej regulacji jest zniesienie różnicowania zakresu podmiotowego ochrony majątkowego prawa do ekwiwalentu z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przez zrównanie uprawnień do ekwiwalentu osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych z uprawnieniami, jakie posiadali byli pracownicy przedsiębiorstw górniczych w okresie obowiązywania zakwestionowanej przez Trybunał regulacji.

Zgodnie z projektowaną ustawą osobami uprawnionymi są emeryci i renciści mający ustalone prawo do emerytury lub renty, którzy pobierali bezpłatny węgiel w naturze od przedsiębiorstw robót górniczych lub przeszli na emeryturę lub rentę z tych przedsiębiorstw oraz wdowy, wdowcy i sieroty mający ustalone prawo do renty rodzinnej po byłych pracownikach przedsiębiorstw robót górniczych, uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r., i którzy uzyskali emeryturę lub rentę do dnia 30 grudnia 2002 r., a po dniu 31 grudnia 2001 r. nie pobierali ekwiwalentu.

Niniejsza definicja osoby uprawnionej jest zbieżna z definicją osoby uprawnionej do ekwiwalentu funkcjonującej na podstawie art. 55 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112, z późn. zm.).

Uprawnienie do ekwiwalentu z tytułu prawa do bezpłatnego węgla swoje źródło ma w Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r. Układ, o którym mowa, stanowi w art. 22, że emerytom, rencistom i innym osobom niebędącym pracownikami przysługuje bezpłatny węgiel w naturze na warunkach określonych w ust. 2-7, tzn. m.in. zamieszkałym w Polsce emerytom i rencistom w wymiarze 3 ton rocznie. Na podstawie § 1 ust. 4 protokołu dodatkowego nr 7 do Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r. dopuszcza się możliwość wypłaty deputatu węglowego w ekwiwalencie pieniężnym.

Prawo do deputatu węglowego wynika ze stosunku pracy, a nie z ubezpieczenia społecznego. Zobowiązany do jego wypłaty jest pracodawca, jednakże w wielu przypadkach dotyczących emerytów przedsiębiorstw robót górniczych brak jest pracodawcy, wobec czego obowiązek ten przerzucono na Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Przedsiębiorstwem robót górniczych w świetle projektowanej ustawy jest przedsiębiorca prowadzący roboty górnicze pod ziemią związane z budową, utrzymaniem lub likwidacją zakładu górniczego. W chwili obecnej istnieje kilka podmiotów, które świadczą usługi na rzecz przedsiębiorstw górniczych i mogą zostać uznane za przedsiębiorstwa robót górniczych.

Niniejszy projekt ustawy dotyczy uprawnionych z wszystkich przedsiębiorstw robót górniczych. W chwili obecnej wiele z tych przedsiębiorstw już nie istnieje, jednakże tak skonstruowana definicja przedsiębiorstwa robót górniczych funkcjonuje w obrocie prawnym i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych.

Ekwiwalent wypłacany będzie ze środków dotacji w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

Ekwiwalent nie przysługuje osobom uprawnionym, których roszczenia z tytułu prawa do bezpłatnego węgla zostały zaspokojone przed dniem wejścia w życie ustawy. Istnieje spora grupa osób uprawnionych, które swoich uprawnień do ekwiwalentu dochodziły na drodze sądowej, wobec czego nie powinny otrzymać drugi raz tego samego ekwiwalentu. W przypadkach gdy ekwiwalent pieniężny został wypłacony za rok 2002, osoby uprawnione nie otrzymają po raz drugi ekwiwalentu. W przypadku gdyby uprawnienie do ekwiwalentu zostało zrealizowane w części za rok 2002, osoba uprawniona otrzyma pozostałą część ekwiwalentu.

Zgodnie art. 4 ust. 1 projektu ustawy, wypłaca się jeden ekwiwalent, nawet gdyby emeryt lub rencista był uprawniony do ekwiwalentu pieniężnego z więcej niż jednego tytułu, co wynika z uwzględnienia zasad wypłaty ekwiwalentu obowiązujących do dnia 31 grudnia 2001 r.

W przypadku gdy prawo do ekwiwalentu przysługuje osobie uprawnionej do renty rodzinnej, do której jest uprawnionych więcej niż jedna osoba – wszystkim

osobom do niej uprawnionym przysługuje łącznie jeden ekwiwalent. W razie podziału renty rodzinnej ekwiwalent ulega podziałowi w częściach równych, odpowiednio do liczby uprawnionych. Niniejsze uregulowanie zostało przeniesione z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. Nr 162, poz. 1112, z późn. zm.).

Wysokość ekwiwalentu stanowi iloczyn ilości węgla objętego uprawnieniem, która nie może być wyższa niż 3 Mg węgla kamiennego rocznie i przeciętnej średniorocznej ceny zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II, z roku 2006. Zgodnie z § 1 ust. 3 protokołu dodatkowego nr 7 do Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r. uprawnienia do bezpłatnego węgla przysługują zamieszkałym w kraju emerytom i rencistom w wymiarze:

- 2,5 tony rocznie, których uprawnienia powstały na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Węglowego z dnia 1 lutego 1980 r. i którzy korzystali z nich w dniu 25 listopada 1995 r.,
- 3,0 tony rocznie, których uprawnienia powstały na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Zakładów Górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r.

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006 (Dz. U. Nr 210, poz. 2037, z późn. zm.) minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, ustala w oparciu o dane ekonomiczne i ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przeciętną średnioroczną cenę zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II, z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent pieniężny z tytułu bezpłatnego węgla ma być wypłacany. Aktualna kwota ekwiwalentu na 2007 rok określona jest w obwieszczeniu Ministra Gospodarki z dnia 19 stycznia 2007 r. w sprawie przeciętnej średniorocznej ceny zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II z 2006 r., skorygowanej o przewidywany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na

2007 r. (M.P. Nr 6, poz. 78). Zgodnie z obwieszczeniem cena zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II w 2006 r. wynosiła 326,92 zł, a po skorygowaniu o przewidywany na 2007 r. wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2007 r. – wynosi 333,13 zł. W związku z tym ekwiwalent za rok 2002 będzie wypłacany w oparciu o tę ustaloną cenę 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II.

Takie uregulowanie jest korzystniejsze dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych, gdyż zakłada, że wypłata ekwiwalentu nastąpi w oparciu o wskaźniki obowiązujące w roku 2007, tj. w oparciu o dane z roku 2006, a nie dane obowiązujące w roku 2002, tj. dane w oparciu o wskaźniki ekonomiczne z roku 2001. W istocie projekt ustawy nie przewiduje wypłaty odsetek oraz utraconych korzyści z tytułu niewypłacania ekwiwalentu. Przeciętna średnioroczna cena zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II w 2001 r. wynosiła 294,61 zł, a po skorygowaniu o przewidywany na 2002 r. wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych – wynosiła 307,87 zł.

Przyjęto, że ekwiwalent dla emerytów i rencistów z kopalń całkowicie likwidowanych wypłacany jest za pełne miesiące także w przypadku, gdy prawo do emerytury i renty zostało ustalone w połowie miesiąca. Związane jest to z faktem, że ekwiwalent wypłaca się za rok 2002 osobom uprawnionym, które uzyskały emeryturę lub rentę do dnia 30 grudnia 2002 r., a co z tym się wiąże ekwiwalent będzie przysługiwać osobie, której ustalono prawo do emerytury lub renty w połowie roku 2002 za pełne miesiące niezależnie od momentu, w którym (dnia danego miesiąca) prawo do świadczeń emerytalnych lub rentowych ustalono.

Ekwiwalent wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wniosek osoby uprawnionej.

Osoba uprawniona będzie identyfikowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o dane, które poda we wniosku, a są to:

- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej;
- 2) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości obcokrajowca;

- 3) adres zamieszkania osoby uprawnionej;
- 4) numer świadczenia osoby uprawnionej;
- 5) nazwę przedsiębiorstwa robót górniczych.

Powyższe dane nie budzą wątpliwości, wyjaśnienia jedynie wymaga sformułowanie „numer świadczenia osoby uprawnionej”. Jest to symbol, pod którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych „ewidencjonuje” świadczenia (emeryturę, rentę, rentę rodzinną) oraz wypłaca te świadczenia przyporządkowując je konkretnym osobom.

Do wniosku o wypłatę ekwiwalentu należy dołączyć dodatkowe dokumenty, które mogą tylko pomóc Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych wykonywać przepisy niniejszej ustawy. Są to:

- 1) dokument potwierdzający uprawnienie do ekwiwalentu oraz jego wysokość;
- 2) oświadczenie osoby uprawnionej o niepobieraniu, za rok 2002 lub jego część, ekwiwalentu lub bezpłatnego węgla w naturze.

Osoba uprawniona jest obowiązana złożyć wniosek o wypłatę ekwiwalentu nie później, niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Wniosek złożony po tym terminie nie będzie rozpatrywany.

Do zadań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należeć będzie weryfikacja składanych wniosków zgodnie z przepisami projektu ustawy i wydawanie decyzji. Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie wypacał należny ekwiwalent w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku, co ma umożliwić sprawną realizację wypłaty ekwiwalentu.

Od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiającej wypłatę ekwiwalentu osobie uprawnionej przysługiwać będzie odwołanie do sądu właściwego w sprawach emerytur i rent.

Projektowana ustawa zapewnia możliwość ubiegania się o wypłatę ekwiwalentu przez członków rodziny pozostałych po zmarłym emerycie (renciście) w sytuacji, gdy emeryt (rencista) zgłosił wniosek o wypłatę ekwiwalentu na zasadach określonych w ustawie i zmarł przed wydaniem decyzji przez ZUS. Świadczenie należne emerytowi (renciście) wypłaca się na wniosek

uprawnionych członków rodziny. Projektowana ustawa określi termin na zgłoszenie wniosku o wypłatę tych należności.

W przypadku stwierdzenia nienależnego pobrania świadczenia ekwiwalentu przy dochodzeniu zwrotu nienależnie pobranego ekwiwalentu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.) dotyczące dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Z ekwiwalentu nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Tryb udzielania i rozliczania dotacji.

Tryb przekazywania dotacji regulować będzie zawarta umowa między dysponentem środków budżetowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Podstawą przekazywania środków z dotacji na wypłatę ekwiwalentu i kosztów jego obsługi, będzie umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Umowa powinna zawierać w szczególności: określenie wysokości środków z dotacji, trybu ich przekazywania oraz wysokości kosztów związanych z obsługą wypłaty ekwiwalentu.

Ekwiwalent oraz koszty jego obsługi będą finansowane z dotacji. Dysponentem dotacji na realizację zadań, o których mowa w projekcie ustawy, będzie minister właściwy do spraw gospodarki. Ustawy budżetowe w latach 2007 i 2008 określą wysokość dotacji na realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Pozwoli to w pełni zrealizować wnioski o wypłatę należnego ekwiwalentu w przypadku niezrealizowania ich w 2007 r. z racji na niewystarczające środki zarezerwowane w ustawie budżetowej na rok 2007.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokona rozliczenia przekazywanych środków z dotacji, w terminie 30 dni po upływie miesiąca, w którym zostaną dokonane wypłaty ekwiwalentów. Rozliczenia te, wraz z imiennym wykazem osób i ich numerem PESEL albo rodzajem i numerem dokumentu tożsamości obywateli, którzy otrzymali ekwiwalent, ZUS niezwłocznie przekaże ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

Zakłada się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Środki na realizację należnego ekwiwalentu pieniężnego dla osób uprawnionych wymienionych w projekcie ustawy zostaną sfinansowane z części 83, rezerwy celowej, poz. 20 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa przewidzianej w ustawie budżetowej na rok 2007.

W chwili obecnej nie jest znana dokładna liczba osób uprawnionych, zatem bardzo ostrożne szacunki dotyczą kwoty nie większej niż 40 mln zł. Są to maksymalne skutki finansowe wynikające z dostępnych informacji, przy czym należy zaznaczyć, że są to dane pozwalające na jedynie szacunkową ocenę maksymalnych skutków, szacunki te zostały przeprowadzone z należytą starannością oraz dostępną wiedzą. Środki na realizację niniejszej ustawy zagwarantowane zostaną w projekcie ustawy budżetowej na rok 2008. Podyktowane jest to nieznaną liczbą wniosków kierowanych przez osoby uprawnione, a co za tym idzie nieznaną skalą kosztów realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego w 2007 roku.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzenia ustawy

Celem wprowadzenia ustawy jest stworzenie podstawy prawnej do wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za rok 2002 z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych uprawnionych na podstawie Układu Zbiorowego Pracy do bezpłatnego węgla, którzy pobierali bezpłatny węgiel w naturze od przedsiębiorstw robót górniczych lub przeszli na emeryturę lub rentę z tych przedsiębiorstw oraz wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po byłych pracownikach przedsiębiorstw robót górniczych, uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r., i którzy uzyskali emeryturę lub rentę do dnia 30 grudnia 2002 r., a po dniu 31 grudnia 2001 r. nie pobierali ekwiwalentu. Przedmiotowy projekt ustawy jest konieczny do realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2005 r. Sygn. akt. SK 20/04 (Dz. U. Nr 250, poz. 2117). Zakres niniejszej regulacji nie jest uregulowany prawem Unii Europejskiej.

2. Konsultacje społeczne

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) tekst opublikowano na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów ww. ustawy.

Projekt został przesłany do konsultacji Związkom Zawodowym oraz przedsiębiorstwom, których dotyczy projekt. Uwzględniono wyniki konsultacji społecznych wprowadzając zgłoszone uwagi redakcyjne odnoszące się do treści przesłanego projektu regulacji. Nieuwzględnione zostały natomiast

wnioski, dotyczące rozszerzenia okresu, za który miałyby być wypłacany ekwiwalent.

3. Zakres oceny skutków regulacji

Regulacja pociąga za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa, jednakże w chwili obecnej możliwe jest podanie tylko szacunkowych skutków finansowych.

Obecnie brak jest zindywidualizowanego podmiotu, który można by uznać za właściwy do wypłaty należnych ekwiwalentów. Wg stanu prawnego na rok 2002 byłby to ZUS, który wypłacałby należne ekwiwalenty ze środków budżetowych przekazywanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Obecnie nie jest znana dokładna liczba osób, które mogłyby żądać wypłaty należnych ekwiwalentów. Brak jest dokładnych danych mówiących o liczbie pracowników, którzy pracowali w przedsiębiorstwach robót górniczych i przedsiębiorstwach budowy szybów.

4. Skutki wprowadzenia ustawy

- wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wdrożenie projektu pociąga za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa wynikające z realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego, które będą finansowane z części 83, rezerwy celowej, poz. 20 – Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa przewidzianej w ustawie budżetowej na rok 2007. W roku 2008 również zostaną zapewnione środki budżetowe.

W chwili obecnej nie jest znana dokładna liczba osób uprawnionych, zatem bardzo ostrożne szacunki dotyczą kwoty nie większej niż 40 mln zł. Są to maksymalne skutki finansowe wynikające z dostępnych informacji, przy czym należy zaznaczyć, że są to dane pozwalające na jedynie szacunkową ocenę maksymalnych skutków, szacunki te zostały przeprowadzone z należytą starannością oraz dostępną wiedzą.

- wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

- wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki.

- wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionu

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionu.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka-Tamecka

Min.EOT/456/2007/DP-ar

Warszawa, 5.03.2007.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu *ustawy o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych*, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ewę Ośniecką – Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowna Pani Minister,

W związku z przedstawionym projektem ustawy (nr RM-10-26-07), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedłożony projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej

PODSEKRETARZ STANU
Tadeusz Kozyra

Do wiadomości:

Pan Piotr Grzegorz Woźniak
Minister Gospodarki

BIURO
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

2007-03-06